

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ У 6 КЛАСІ

за модельною навчальною програмою «Зарубіжна література. 5-9 класи»

(«ШКОЛА РАДОСТІ», автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В. та ін.),
рекомендованою Міністерством освіти і науки України (наказ № 1226 від 10.10.2023 р.),
за підручником «Зарубіжна література. 6 клас» авторського колективу під керівництвом Ніколенко О.М.
(К., ВЦ «Академія», 2023)

72 години (2 години на тиждень)

Розробники – Ольга Ніколенко, Вікторія Турянця, Наталія Рудницька

II семестр

№	Години	Дата	Тема уроку	Теорія літератури (ТЛ) Література і культура (ЛК) Україна і світ (УС) Медіатекст (МТ)	Очікувані результати	Види навчальної діяльності
ПРИГОДИ І ФАНТАСТИКА (продовження розділу) (4 години)						
33	1		Ульф Старк (1944–2017). «Чи вмієш ти свистати, Юганно?». Проблеми самотності (дітей і дорослих), ставлення до людей похилого віку у творі.	ТЛ Порівняння, інтер'єр. Поглиблення понять: <i>повість, тема, ідея художнього твору, проблематика, сюжет.</i> ЛК Утілення сюжетів і мотивів прочитаних творів у мистецтві. УС Українські переклади класичних і сучасних творів зарубіжної літератури. МТ Фільмографія: «Чи вмієш ти свистати, Юганно» (режисер Р. Хаммеріх, Швеція, 1994); пісня «Чи вмієш ти свистати, Юганно?» (музика С. Аксельсона, текст О. Сьодерблума) та ін.	Знає цікаві факти із життя і творчості Ульфа Старка, уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів; читає виразно й усвідомлено текст повісті «Чи вмієш ти свистати, Юганно?»; розуміє поняття тема, сюжет, формулює тему, основну думку та проблематику повісті; виокремлює в художньому тексті/медіатексті мікротеми; розрізняє відому і нову для себе інформацію; відповідає на запитання за змістом, відтворює усно (творчо переказує, коментує, інтерпретує) почуте та/або прочитане повідомлення; поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/медіатекстів), учить розуміти й обговорювати проблеми самотності дітей і дорослих у сучасному світі, ставлення до літніх людей.	Різні види читання (про себе, уголос, коментоване, «ланцюжком», вибіркоче), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/ незрозумілих слів, деталей; відповіді на запитання до тексту, коментування та інтерпретація тексту, визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту/ медіатексту, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, виокремлення й пояснення окремих мовних явищ у своєму й чужому мовленні.
34	1		Ульф Старк. «Чи вмієш ти свистати, Юганно?». Образи дітей (Ульф, Берра) і дідуса Нільса, встановлення духовного зв'язку між ними.	ТЛ Порівняння, інтер'єр. Поглиблення понять: <i>повість, тема, ідея художнього твору, сюжет, персонаж.</i> ЛК Утілення сюжетів і мотивів прочитаних творів у мистецтві. МТ Фільмографія: «Чи вмієш ти свистати, Юганно» (режисер Р. Хаммеріх, Швеція, 1994); пісня «Чи вмієш ти свистати, Юганно?» (музика С. Аксельсона, текст О. Сьодерблума) та ін.	Читає виразно текст твору, розуміє зміст повісті «Чи вмієш ти свистати, Юганно?», знаходить у тексті повісті відповіді на поставлені запитання; знає й характеризує систему образів повісті, сюжет; виокремлює головних і другорядних, позитивних і негативних героїв, виокремлює й характеризує образи; знаходить у тексті й коментує портрети та дії головних персонажів твору: дітей Ульфа та Берри і дідуса Нільса, відтворює основні думки й факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого/прочитаного; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті, акцентує на необхідності встановлення духовного зв'язку між дітьми й дорослими.	Різні види читання (уголос, «ланцюжком», виразне, коментоване), відповіді на запитання до тексту, коментування та інтерпретація тексту, визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту/ медіатексту, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, усний переказ уривків почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів оповідання в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, віднайдення засобів мовної виразності у тексті/медіатексті, коментування та інтерпретація тексту в цілому та/або окремих понять, виокремлення й пояснення окремих мовних явищ у своєму й чужому мовленні.

35	1	<p>Ульф Старк. «Чи вмієш ти свистати, Юганно?». Світ добра, людяності, милосердя, який герої творять власноруч.</p>	<p>ТЛ Порівняння, інтер'єр. Поглиблення понять: <i>повість, тема, ідея художнього твору, сюжет, персонаж.</i> ЛК Утілення сюжетів і мотивів прочитаних творів у мистецтві. УС Українські переклади класичних і сучасних творів зарубіжної літератури. МТ Фільмографія: «Чи вмієш ти свистати, Юганно» (режисер Р. Хаммеріх, Швеція, 1994); пісня «Чи вмієш ти свистати, Юганно?» (музика С. Аксельсона, текст О. Сьодерблума) та ін.</p>	<p>Розуміє зміст повісті «Чи вмієш ти свистати, Юганно?», переказує уривки близько до тексту; знаходить у почутому/прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання; знає головних героїв, сюжет; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; розуміє зміст поняття художня деталь, знаходить її у тексті твору й коментує, відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого/прочитаного; проєктує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті. Використовує вербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками, творчо опрацьовує прочитаний художній текст, у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо.</p>	<p>Різні види читання (уголос, вибірково), переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, відповіді на запитання за змістом художнього тексту/медіатексту, формулювання провідної думки тексту/медіатексту, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній/письмовій формі власних почуттів і ставлень до персонажів і подій, інтерпретація портретних замальовок, реплік та вчинків персонажа (персонажів) згідно з ustalеними нормами сучасної української мови, Варіант домашнього завдання: сторітелінг «Розповідь про дружбу хлопчиків із дідусем Нільсом» (з позиції одного з персонажів)».</p>
36	1	<p>Ульф Старк. «Чи вмієш ти свистати, Юганно?» Смисл назви твору. Значення символів (шовкова хустка, краватка, повітряний змії та ін.).</p>	<p>ТЛ Порівняння, інтер'єр. Поглиблення понять: <i>повість, тема, ідея художнього твору, сюжет, персонаж.</i> ЛК Утілення сюжетів і мотивів прочитаних творів у мистецтві. УС Українські переклади класичних і сучасних творів зарубіжної літератури. МТ Фільмографія: «Чи вмієш ти свистати, Юганно» (режисер Р. Хаммеріх, Швеція, 1994); пісня «Чи вмієш ти свистати, Юганно?» (музика С. Аксельсона, текст О. Сьодерблума) та ін.</p>	<p>Знає зміст повісті «Чи вмієш ти свистати, Юганно?», розуміє проблематику літературного твору, визначає коло проблем повісті; висловлює (усно/письмово) думки, почуття і враження, дискутує; обговорює порушені в тексті/медіатексті проблеми, проєктує власний або відомий життєвий досвід на них; поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/медіатекстів); вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні; розуміє значення символів (шовкова хустка, краватка, повітряний змії та ін.) у творі, пояснює смисл назви повісті, виключне значення світу добра, людяності, милосердя, який герої творять власноруч.</p>	<p>Переказ тексту, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, усний переказ уривків почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів, символів, деталей повісті в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, віднайдення засобів мовної виразності, вжитих у тексті/медіатексті, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі; відповіді на запитання за змістом художнього тексту/медіатексту.</p>
37	1	<p>Розвиток мовлення (усно). Аудіювання уривку з тексту повісті Ульфа Старка «Чи вмієш ти свистати, Юганно?»</p>	<p>ТЛ Герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя).</p>	<p>Сприймає на слух, розуміє й запам'ятовує зміст почутого уривку (за вибором учителя) з повісті У. Старка «Чи вмієш ти свистати, Юганно?».</p>	<p>Слухання й розуміння уривку з прочитаного тексту (за вибором учителя).</p>

НЕ ЗДАВАТИСЯ В ЖИТТЄВИХ ВИПРОБУВАННЯХ (13 годин)

38	1	<p>Джек Лондон (1876–1916). «Жага до життя». Самовладання, воля до життя головного героя оповідання Джека Лондона, його мужність у сутичках із суворою природою та життєвими обставинами.</p>	<p>ТЛ Поглиблення понять: тема, герой художнього твору. ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. МТ Фільмографія: «Любов до життя» (режисер К. Суайгерт, США, 2012) та ін.</p>	<p>Знає цікаві факти з життя і творчості Джека Лондона, уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів; читає виразно й усвідомлено текст оповідання «Жага до життя»; розуміє поняття тема, герой художнього твору, формулює тему та основну думку художнього тексту/медіатексту; виокремлює в художньому тексті/медіатексті мікротеми; розрізняє відому і нову для себе інформацію; відповідає на запитання за змістом, відтворює усно (творчо переказує, коментує, інтерпретує) почуте та/або прочитане повідомлення; поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/ медіатекстів), розуміє виключне значення самовладання, волі до життя, мужності головного героя в сутичках із суворою природою та життєвими обставинами.</p>	<p>Різні види читання (про себе, уголос, коментоване, «ланцюжком»), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту/медіатексту, відповіді на запитання до тексту, коментування та інтерпретація тексту, візуалізація змісту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (схема маршруту головного героя), виокремлення й пояснення окремих мовних явищ у своєму й чужому мовленні. Варіант домашнього завдання: відтворення маршруту (у вигляді схеми) головного героя, визначення перешкод та способів їх подолання на його шляху додому.</p>
39	1	<p>Джек Лондон. «Жага до життя». Збереження моральних переконань у моменти смертельної небезпеки.</p>	<p>ТЛ Портрет, проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні). ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. МТ Фільмографія: «Любов до життя» (режисер К. Суайгерт, США, 2012) та ін.</p>	<p>Читає виразно текст твору, розуміє зміст оповідання «Жага до життя», знає головних героїв, сюжет; розуміє поняття портрет літературного персонажа, проблема літературного твору; знаходить у тексті й коментує портрети головних персонажів твору, відтворює основні думки й факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого/ прочитаного; знаходить у почутому/прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті. Використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками, акцентує на необхідності збереження моральних переконань у моменти смертельної небезпеки.</p>	<p>Різні види читання (уголос, «ланцюжком»), виразне, коментоване), виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, усний переказ уривків почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів оповідання в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, віднайдення засобів мовної виразності у тексті/медіатексті, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі, візуалізація змісту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (асоціативний куш). Варіант домашнього завдання: асоціативний куш «Характеристика головного героя».</p>
40	1	<p>Джек Лондон. «Жага до життя». Роль пейзажних і портретних замальовок у відтворенні внутрішнього стану головного героя.</p>	<p>ТЛ Проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: ідея, герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні). МТ Фільмографія: «Любов до життя» (режисер К. Суайгерт, США, 2012) та ін.</p>	<p>Переказує уривки з оповідання «Жага до життя» близько до тексту, розуміє поняття проблематика літературного твору, вміє визначити коло проблем оповідання «Жага до життя»; характеризує, проводить паралелі та порівнює образи головного героя й Біла, робить висновки; визначає роль пейзажних і портретних замальовок у відтворенні внутрішнього стану головного героя, висловлює в усній формі власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; висловлює (усно) думки, почуття і враження, дискутує; обговорює</p>	<p>Різні види читання (уголос, вибіркоче), переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, відповіді на запитання за змістом художнього тексту/медіатексту, формулювання провідної думки тексту/медіатексту, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній/письмовій формі власних почуттів і ставлень до персонажів і подій, інтерпретація пейзажних і портретних замальовок, реплік та вчинків</p>

				порушені в тексті/медіатексті питання, проектує власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті проблеми; вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні; створює власні міркування про проблематику літературного твору та літературного персонажа у вигляді мінітвору (письмово), зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід.	персонажа (персонажів) згідно з усталеними нормами сучасної української мови. <i>Варіант домашнього завдання:</i> мінітвір (письмово) за однією з тем (за вибором): «Що допомогло головному героєві здолати труднощі?», «Що не розгубив головний герой у важких випробуваннях?».
41	1	Джек Лондон. «Жага до життя». Проблеми зрадництва та духовної стійкості у творі.	ТЛ Проблема і проблематика літературного твору. <i>Поглиблення понять: ідея, герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</i> МТ Фільмографія: «Любов до життя» (режисер К. Суайгерт, США, 2012) та ін.	Добре знає текст оповідання «Жага до життя»; характеризує, проводить паралелі та порівнює, робить висновки; обговорює порушені в тексті/медіатексті питання, проектує власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті проблеми зрадництва та духовної стійкості; висловлює в усній формі власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; висловлює (усно) думки, почуття і враження, дискутує; обговорює порушені в тексті/медіатексті питання, вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні.	Різні види читання (про себе, уголос, вибіркоче, коментоване), виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, відповіді на запитання до тексту/медіатексту, усний стислий переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, творчий перифраз реплік персонажів, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.
42	1	Розвиток мовлення (письмово). Переказ уривку з оповідання Джека Лондона «Жага до життя».	ТЛ Герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя).	Переказує (письмово) уривок із прочитаного тексту (за вибором учителя), відтворює події твору, використовує художні засоби для втілення власних творчих намірів.	Письмовий переказ уривку з прочитаного тексту (за вибором учителя) з акцентуванням на окремих деталях із дотриманням норм сучасної української мови.
43	1	Анна Гавальда (нар. 1970). «35 кіло надії». Теми школи, родини, життєвого покликання особистості.	ТЛ Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору. ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. МТ Фільмографія: «35 кіло надії» (режисер О. Ланглуа, Бельгія, Франція, 2005) та ін.	Знає цікаві факти із життя й творчості Анни Гавальди, уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів; читає виразно й усвідомлено текст повісті «35 кіло надії»; розуміє поняття тема, герой художнього твору, формулює тему та основну думку повісті; виокремлює в художньому тексті/медіатексті мікротеми; розрізняє відому і нову для себе інформацію; відповідає на запитання за змістом, відтворює усно (творчо переказує, коментує, інтерпретує) почуте та/або прочитане повідомлення.	Різні види читання (мовчки, уголос, «ланцюжком», вибіркоче, коментоване), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/ незрозумілих слів, деталей; виокремлення головної і другорядної інформації в тексті повісті, відповіді на запитання до тексту/медіатексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.

44	1	<p>Анна Гавальда. «35 кіло надії». Грегуар Дюбоск на шляху дорослішання (болісне переживання самотності й нерозуміння з боку інших, пошук власної духовної сутності та улюбленої справи).</p>	<p>ТЛ Портрет, проблема. <i>Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</i></p> <p>ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва.</p> <p>МТ Фільмографія: «35 кіло надії» (режисер О. Ланглуа, Бельгія, Франція, 2005) та ін.</p>	<p>Розуміє зміст повісті «35 кіло надії», знає головних героїв, сюжет; розуміє поняття портрет літературного персонажа, проблема літературного твору; знаходить у тексті й коментує портрети головних персонажів твору, зокрема Грегуара Дюбоска, відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого/ прочитаного; знаходить у тексті повісті відповіді на поставлені запитання; характеризує емоційний стан Грегуара Дюбоска, його поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; аналізує вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ підлітка, проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті. використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками.</p>	<p>Різні види читання (уголос, в особах, виразне, вибіркоче), відповіді на запитання за змістом тексту/медіатексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, формулювання провідної думки тексту, висловлення (усне) щодо власних почуттів і ставлень до персонажа (персонажів), вчинку/вчинків, події/подій із дотриманням норм сучасної української мови, характеристика образу/образів героя/героїв твору (риси характеру), добирання доречних засобів мовної виразності з дотриманням норм сучасної української мови.</p>
45	1	<p>Анна Гавальда. «35 кіло надії». Складні випробування та їх роль у формуванні характеру підлітка.</p>	<p>ТЛ Проблематика літературного твору. <i>Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</i></p> <p>ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва.</p> <p>УС Твори сучасних українських письменників для дітей і про дітей.</p> <p>МТ Фільмографія: «35 кіло надії» (режисер О. Ланглуа, Бельгія, Франція, 2005) та ін.</p>	<p>Знає зміст повісті «35 кіло надії», розуміє поняття проблематика літературного твору, визначає коло проблем повісті; висловлює (усно/письмово) думки, почуття і враження, дискутує; обговорює порушені в тексті/медіатексті проблеми, проектує власний або відомий життєвий досвід на них; поєднує інформацію, подану в різних способах (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/ медіатекстів); створює письмові тексти (зокрема художні тексти/медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні.</p>	<p>Різні види читання (уголос, в особах, виразне, вибіркоче), відповіді на запитання за змістом тексту/медіатексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, формулювання провідної думки тексту, висловлення (усне) щодо власних почуттів і ставлень до персонажа (персонажів), вчинку/вчинків, події/подій із дотриманням норм сучасної української мови, характеристика образу/образів героя/героїв твору (риси характеру), добирання доречних засобів мовної виразності з дотриманням норм сучасної української мови.</p> <p>Варіант домашнього завдання: написання мотиваційного листа для вступу в заклад освіти</p>
46	1	<p>Анна Гавальда. «35 кіло надії». Образ дідуся Леона як моральний приклад і опора для хлопчика. Відкритий фінал повісті. Аудіювання уривка з тексту повісті А. Гавальди «35 кіло надії»</p>	<p>ТЛ Проблема і проблематика літературного твору. <i>Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</i></p> <p>ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва.</p> <p>УС Твори сучасних українських письменників для дітей і про дітей.</p>	<p>Розуміє значення термінів портрет, проблема і проблематика літературного твору; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у повісті «35 кіло надії», що розкривають зміст почутого повідомлення, характеризує образ дідуся Леона, розуміє значення морального прикладу й значення дідуся в житті Грегуара Дюбоска, формулює проблематику художнього тексту/медіатексту; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлен-</p>	<p>Різні види читання (про себе, уголос, виразне, коментоване, вибіркоче); відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, формулювання провідної думки тексту, усне/письмове висловлення щодо власних почуттів і ставлень до персонажа (персонажів), вчинку/ вчинків, події/подій із дотриманням норм сучасної української мови, характеристика образу/образів героя/героїв твору, проєкція власного</p>

				ня до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в повісті «35 кіло надії», і власним життєвим досвідом; розуміє, що таке відкритий фінал; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.	або відомого життєвого досвіду на проблеми, порушені в художньому тексті/медіатексті; характеристика емоційного стану та вчинків літературних персонажів. <i>Варіант домашнього завдання:</i> сторітелінг «Мое продовження історії про Грегуара Дюбоска» (письмово).
47	1	Міхаель-Андреас Гельмут Енде (1929–1995). «Джим Гудзик і машиніст Лукас». Теми дружби, взаємодопомоги, поваги до представників різних рас, націй, національностей, народів.	ТЛ Поглиблення понять: <i>герой/героїня художнього твору</i> ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. УС Твори сучасних українських письменників для дітей і про дітей. МТ Фільмографія: «Джим Гудзик і машиніст Лукас» (режисер Д. Ганзель, Німеччина, 2018), мультсеріал «Джим Гудзик і машиніст Лукас», ляльковий театр «Augsburger Puppenkiste» (режисер М. Єннінг, Німеччина, 1976–1977), літературна руханка «Пісенька про Лумерланд» (фб сторінка журналу «Зарубіжна література в школах України») та ін.	Знає цікаві факти з життя і творчості Міхаеля-Андреаса Гельмута Енде, уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів; читає виразно й усвідомлено текст повісті-казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас»; знає зміст понять тема, герой художнього твору, формулює тему та основну думку повісті, визначає серед головних теми дружби, взаємодопомоги, поваги до представників різних рас, націй, національностей, народів; виокремлює в художньому тексті/медіатексті мікротеми; розрізняє відому і нову для себе інформацію; відповідає на запитання за змістом, відтворює усно (творчо переказує, коментує, інтерпретує) почуте та/або прочитане повідомлення, використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками.	Різні види читання (про себе, уголос, коментоване, «ланцюжком»); формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/ незрозумілих слів, деталей; відповіді на запитання до тексту, коментування та інтерпретація тексту, визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту/ медіатексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів повісті-казки в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів; виокремлення й пояснення окремих мовних явищ у своєму й чужому мовленні.
48	1	Міхаель-Андреас Гельмут Енде. «Джим Гудзик і машиніст Лукас». Образи Джима Гудзика та Лукаса як позитивних казкових героїв, які сміливо вступають у боротьбу зі злом і насильством.	ТЛ Портрет. Поглиблення понять: <i>герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні)</i> . ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. МТ Фільмографія: «Джим Гудзик і машиніст Лукас» (режисер Д. Ганзель, Німеччина, 2018), мультсеріал «Джим Гудзик і машиніст Лукас», ляльковий театр «Augsburger Puppenkiste» (режисер М. Єннінг, Німеччина, 1976–1977), літературна руханка «Пісенька про Лумерланд» (фб сторінка журналу «Зарубіжна література в школах України») та ін.	Розуміє зміст повісті-казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас», знає головних героїв, сюжет; характеризує систему образів твору, виокремлює позитивних і негативних героїв, виокремлює й характеризує образи Джима Гудзика та машиніста Лукаса як позитивних казкових героїв, які сміливо вступають у боротьбу зі злом і насильством; розуміє зміст поняття портрет літературного персонажа; знаходить у тексті й коментує портрети головних персонажів твору, відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого/прочитаного; знаходить у почутому/ прочитаному художньому тексті/ медіатексті відповіді на поставлені запитання; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/ медіатексті. використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками.	Різні види читання (про себе, уголос, коментоване, «ланцюжком»), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту/ медіатексту, відповіді на запитання до тексту, коментування та інтерпретація тексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, візуалізація змісту почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту (маршрут подорожі Джима Гудзика і машиніста Лукаса за принцесою Лі Ші), виокремлення й пояснення окремих мовних явищ у своєму й чужому мовленні. <i>Варіант домашнього завдання:</i> відтворення маршруту (у вигляді схеми) подорожі Джима Гудзика і машиніста Лукаса за принцесою Лі Ші.

49	1	<p>Міхаель-Андреас Гельмут Енде. «Джим Гудзик і машиніст Лукас». Роль фантастики у творі. Елементи казки.</p>	<p>ТЛ Проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: тема, ідея. ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. МТ Фільмографія: «Джим Гудзик і машиніст Лукас» (режисер Д. Ганзель, Німеччина, 2018), мультсеріал «Джим Гудзик і машиніст Лукас», ляльковий театр «Augsburger Puppenkiste» (режисер М. Еннінг, Німеччина, 1976—1977), літературна руханка «Пісенька про Лумерланд» (фб сторінка журналу «Зарубіжна література в школах України») та ін.</p>	<p>Знає зміст повісті-казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас», відтворює основні події, факти і думки, окремі висловлювання персонажів повісті-казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас», що розкривають зміст почутого/прочитаного, розуміє значення термінів проблема і проблематика літературного твору; розрізняє реальне та фантастичне, розуміє роль фантастики у творі, визначає елементи казки, формулює проблематику художнього тексту/медіатексту; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в повісті «Джим Гудзик і машиніст Лукас», і власним життєвим досвідом; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.</p>	<p>Різні види читання (уголос, в особах, виразне, вибіркоче), відповіді на запитання за змістом тексту/медіатексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, формулювання відповідної думки тексту, висловлення (усне) щодо власних почуттів і ставлень до персонажа (персонажів), вчинку/вчинків, події/подій із дотриманням норм сучасної української мови, візуалізація змісту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (порівняльна таблиця реального та фантастичного у творі або країни Недогадії та Недоладії), характеристика образу/образів героя/героїв твору (риси характеру), добирання доречних засобів мовної виразності з дотриманням норм сучасної української мови.</p>
50	1	<p>Міхаель-Андреас Гельмут Енде. «Джим Гудзик і машиніст Лукас». Моральні цінності, що утверджуються у творі.</p>	<p>ТЛ Портрет, проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні). ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. УС Твори сучасних українських письменників для дітей і про дітей. МТ Фільмографія: «Джим Гудзик і машиніст Лукас» (режисер Д. Ганзель, Німеччина, 2018), мультсеріал «Джим Гудзик і машиніст Лукас», ляльковий театр «Augsburger Puppenkiste» (режисер М. Еннінг, Німеччина, 1976—1977), літературна руханка «Пісенька про Лумерланд» (фб сторінка журналу «Зарубіжна література в школах України») та ін.</p>	<p>Розуміє значення термінів портрет, проблема і проблематика літературного твору, вміє визначати їх у тексті повісті-казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас»; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів повісті, що розкривають зміст почутого повідомлення, характеризує моральні цінності, що утверджуються у творі, формулює проблематику художнього тексту/медіатексту; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в повісті-казці «Джим Гудзик і машиніст Лукас», і власним життєвим досвідом; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.</p>	<p>Визначення головної інформації у прочитаному/почутому тексті/ медіатексті, формулювання теми та основної думки художнього тексту/медіатексту, переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо. <i>Варіант домашнього завдання:</i> візуалізація вражень від почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (малюнок або постер).</p>
51	1	<p>Міхаель-Андреас Гельмут Енде. «Джим Гудзик і машиніст Лукас». Моральні цінності, що утверджуються у творі.</p>	<p>ТЛ Портрет, проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і</p>	<p>Читає виразно й усвідомлено текст повісті-казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас», орієнтується в прочитаному, переказує зміст повісті у різний спосіб відповідно до завдання, перефразовує репліки в діалозі</p>	<p>Різні види читання (про себе, уголос, вибіркоче, коментоване), виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, відповіді на запитання до тексту/медіатексту, усний стислий переказ почутого</p>

			<p>вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</p> <p>ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва.</p> <p>УС Твори сучасних українських письменників для дітей і про дітей.</p> <p>МТ Фільмографія: «Джим Гудзик і машиніст Лукас» (режисер Д. Ганзель, Німеччина, 2018), мультсеріал «Джим Гудзик і машиніст Лукас», ляльковий театр «Augsburger Puppenkiste» (режисер М. Єннінг, Німеччина, 1976–1977), літературна руханка «Пісенька про Лумерланд» (фб сторінка журналу «Зарубіжна література в школах України») та ін.</p>	<p>персонажів, висловлює в усній формі своє ставлення до зображених у тексті казкових персонажів, подій, ситуацій, явищ тощо; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в повісті, та власним життєвим досвідом; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.</p>	<p>та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, творчий перифраз реплік персонажів, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до казкових персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.</p>
52	1	<p>Розвиток мовлення (усно). Переказ уривку з повісті-казки Міхаеля-Андреаса Гельмута Енде «Джим Гудзик і машиніст Лукас».</p>	<p>ТЛ Герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</p>	<p>Переказує уривок із прочитаного тексту (за вибором учителя), відтворює (усно) події твору, використовує художні засоби для втілення власних творчих намірів.</p>	<p>Усний переказ уривку з прочитаного тексту (за вибором учителя) з акцентуванням на окремих деталях із дотриманням норм сучасної української мови.</p>
53	1	<p>Діагностування прогресу набуття учнями знань і компетентностей за темами «Пригоди і фантастика. У. Старк «Чи змієш ти свистати, Юганно?», «Не здаватися в життєвих випробуваннях» (різні рівні завдання).</p>	<p>Зміст та художні особливості прочитаних творів.</p> <p>ТЛ Портрет, проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: тема, ідея, герой/героїня художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя/героїні).</p> <p>ЛК Культурні традиції, національні особливості світосприймання в казках різних країн і народів.</p>	<p>Виявляє прогрес набуття знань і компетентностей із зазначеної теми (письмово).</p>	<p>Завдання різних типів і рівнів (самостійно).</p>
БАРВИ СВІТОВОЇ ПОЕЗІЇ (6 годин)					
54	1	<p>Мацуо Басьо (1644–1694). Хайку. Відображення японських уявлень про красу в поезії митця. Лаконізм форми та широта художнього змісту хайку.</p>	<p>ТЛ Хайку, епітет, метафора.</p> <p>ЛК Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах.</p> <p>УС Видатні українські перекладачі творів зарубіжних поетів.</p> <p>МТ Фільмографія: документальні фільми про природу Японії, японську поезію, автора хайку.</p>	<p>Розуміє національну самобутність, особливості культури й мистецтва Японії, знає цікаві факти з життя і творчості Мацуо Басьо; розуміє жанрові особливості хайку та відображення в них японських уявлень про красу; знає значення термінів епітет, метафора, їхні характерні ознаки, знаходить їх у тексті хайку; виразно читає й сприймає на слух незнайомий текст, визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному/почутому тексті, акцентує на окремих деталях, відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного повідомлення; від-</p>	<p>Різні види читання (уголос, виразне, коментоване, вибіркове), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/незрозумілих слів, деталей; визначення ключових слів, знаходження у почутому та/або прочитаному віршовому тексті відповідей на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї, визначення основної і другорядної, відомої та нової інформації в тексті хайку, переказ змісту віршового тексту/медіа тексту, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання хайку, характеристика образів-</p>

				творює усно (частково), коментує, інтерпретує почутий та/або прочитаний текст, учить скласти й оформлювати власне висловлення згідно з усталеними нормами сучасної української мови (усно).	символів, розпізнавання та використання виражальних засобів. <i>Варіант домашнього завдання:</i> вивчення хайку напам'ять.
55	1	Мацуо Басьо. Хайку. Зображення станів природи в ліриці Мацуо Басьо. Роль художньої деталі. Підтекст	<i>ТЛ</i> Хайку, епітет, метафора. <i>ЛК</i> Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах. <i>УС</i> Видатні українські перекладачі творів зарубіжних поетів.	Читає виразно й усвідомлено текст хайку, орієнтується в прочитаному, знає про специфіку розуміння краси в різних культурах, зокрема в ліриці Мацуо Басьо; пояснює сенс метафор, вміє знаходити їх у прочитаних/почутих текстах/ медіатекстах, розуміє й коментує зображення станів природи, підтекст хайку, розуміє роль художньої деталі в художніх творах; відтворює усно (частково), коментує, інтерпретує почутий та/або прочитаний текст, учить скласти й оформлювати власне висловлення згідно з усталеними нормами сучасної української мови (письмово).	Різні види читання (уголос, виразне, вибіркове), знаходження у почутому та/або прочитаному віршовому тексті відповідей на поставлені запитання, формулювання теми та ідеї, проблематики прочитаних хайку, визначення основної і другорядної, відомої та нової інформації в тексті хайку, характеристика образів-символів, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання хайку, розпізнавання та використання виражальних засобів. <i>Варіант домашнього завдання:</i> створення власних хайку.
56	1	Роберт Бернс (1759–1796). «Моє серце в верховині...». Ідея любові до батьківщини у вірші Р. Бернса. Антитеза (рідний край – чужина). Елементи фольклору (традиційні образи, постійні епітети, повтори та ін.).	<i>ТЛ</i> Епітет, метафора. Поглиблення поняття: вірш. <i>ЛК</i> Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах. <i>УС</i> Видатні українські перекладачі творів зарубіжних поетів. <i>МТ</i> Фільмографія: документальні фільми про природу Шотландії, Р. Бернса та ін.	Знає цікаві факти з життя і творчості Роберта Бернса, розуміє значення термінів епітет, метафора, вірш, антитеза; визначає специфіку розуміння краси в шотландській культурі; знає про особливості українських перекладів поезії «Моє серце в верховині...»; читає й сприймає на слух незнайомий текст/медіатекст, визначає головну і другорядну інформацію в прочитаному тексті; розуміє зміст поезії «Моє серце в верховині...»; відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; акцентує увагу на окремих деталях і художніх засобах, знаходить у вірші елементи фольклору (традиційні образи, постійні епітети, повтори та ін.); коментує, інтерпретує почутий та/або прочитаний текст, учить скласти й оформлювати власне висловлення згідно з усталеними нормами сучасної української мови (усно), розуміє, що таке любов до батьківщини.	Різні види читання (уголос, виразне, коментоване, вибіркове), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/незрозумілих слів, деталей; знаходження у почутому та/або прочитаному віршовому тексті відповідей на поставлені запитання, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, усний переказ уривків почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів вірша в процесі переказу, віднайдення засобів мовної виразності, вжитих у тексті/медіатексті, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у вірші. <i>Варіант домашнього завдання:</i> вивчення вірша напам'ять.
57	1	Роберт Бернс. «Моє серце в верховині...». Виразне декламування поезії Р. Бернса напам'ять	<i>ТЛ</i> Епітет, метафора. Інтонація, павза. Поглиблення поняття: вірш. <i>ЛК</i> Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах.	Розвиває пам'ять та мовлення, формує особливе, дбайливе, серйозне і нематеріальне ставлення до літературної творчості.	Виразне читання вивченого напам'ять вірша Р. Бернса «Моє серце в верховині...».
58	1	Генрі Лонгфелло (1807–1882). «Пісня про Гайавату» («Люлька згоди»)	<i>ТЛ</i> Епітет, метафора. Поглиблення поняття: вірш. <i>ЛК</i> Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах.	Знає цікаві факти з життя і творчості Генрі Лонгфелло, читає виразно й усвідомлено текст частини поеми «Пісня про Гайавату», читає й сприймає на слух незнайомий текст/медіатекст, визначає головну і другорядну інформацію в прочитаному тексті;	Різні види читання (уголос, вибіркове), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/незрозумілих слів, деталей; знаходження у почутому та/або прочитаному віршовому тексті відповідей на

		Міфи північноамериканських індіанців та їхнє втілення в поемі «Пісня про Гайавату».	УС Видатні українські перекладачі творів зарубіжних поетів. МТ Фільмографія: документальні фільми про природу США, Г. Лонгфелло та ін.	орієнтується в прочитаному, переказує зміст художнього тексту/медіатексту у різний спосіб відповідно до завдання, перефразовує репліки в діалозі та монолозі персонажів, висловлює в усній формі своє ставлення до зображених у тексті персонажів, подій, ситуацій, явищ тощо; визначає особливості національного колориту США, знаходить їх у тексті вірша «Люлька згоди» й коментує; визначає ключові слова в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті; формулює тему та ідею почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; коментує, інтерпретує почутий та/або прочитаний текст, учить скласти й оформлювати власне висловлення згідно з ustalеними нормами сучасної української мови (усно).	поставлені запитання, переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, відповіді на запитання за змістом художнього тексту/медіатексту, формулювання провідної думки тексту/медіатексту, висловлювання в усній формі власних почуттів і ставлень до персонажів і подій, інтерпретація реплік персонажа/персонажів згідно з ustalеними нормами сучасної української мови. Варіант домашнього завдання: виразне декламування уривка з поеми.
--	--	---	---	---	--

59	1	Генрі Лонгфелло. «Пісня про Гайавату» («Люлька згоди») Елементи фольклору у творі (пісні, казки, легенди). Образ Гайавати. Ідеї миру, національного єднання, відданого служіння народові.	ТЛ Епітет, метафора. Поглиблення поняття: вірш. ЛК Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах. МТ Фільмографія: «Пісня про Гайавату» (режисер Д. Шор, Канада, США, 1997) та ін.	Знає й розуміє текст і сюжет поеми «Пісня про Гайавату», знає головних героїв, знаходить відображення в тексті культурних традицій, національних особливостей світосприймання індіанських народів; знаходить втілення в уривку «Люлька згоди» окремих міфів північно-американських індіанців, розуміє значення терміну фольклор, знає його ознаки, знаходить елементи фольклору (пісні, казки, легенди) у тексті/медіатексті; орієнтується в прочитаному, переказує зміст художнього тексту/медіатексту у різний спосіб відповідно до завдання, перефразовує репліки в діалозі та монолозі персонажів, висловлює в усній формі своє ставлення до образу Гайавати, зображених подій, ситуацій тощо; відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного; стисло переказує (усно) зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, акцентує увагу на окремих деталях; розпізнає в художньому тексті основні виражальні засоби; розуміє важливість миру, національного єднання, відданого служіння народові.	Виразне декламування уривка з поеми на оцінку, різні види читання (уголос, вибіркоче, коментоване), виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, відповіді на запитання до тексту/медіатексту, усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, відтворення окремих художніх засобів поеми в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.
----	---	---	--	--	---

ЗАМИСЛЮЄМОСЯ ПРО МАЙБУТНЄ (6 годин)

60	1	Рей-Дуглас Бредбері (1920–2012). «Усмішка». Проблема руйнування духовних цінностей в оповіданні «Усмішка».	ТЛ Поглиблення понять: оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання). ЛК Картина «Мона Ліза» Л. да Вінчі. Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.).	Знає цікаві факти з життя і творчості Рея-Дугласа Бредбері, уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів; читає виразно й усвідомлено текст оповідання «Усмішка»; знає особливості оповідання як жанру, зокрема фантастичного та науково-фантастичного; розуміє художній текст/медіатекст, виокремлює в ньому мікротеми; розрізняє відому й нову для себе інформацію; акцентує на важливих деталях, учить визначати ключові слова та фрази; відповідає на запитан-	Різні види читання (про себе, уголос, вибіркоче, коментоване або ін.), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/незрозумілих слів, деталей, визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту/медіатексту, відповіді на запитання до тексту, коментування та інтерпретація тексту; аналіз, виокремлення і пояснення окремих мовних явищ у своєму і чужому мовленні; візуалізація
----	---	--	---	--	---

			<p>УС Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей.</p> <p>МТ Медіапрогнозування майбутнього.</p>	<p>ня за змістом, відтворює усно (творчо переказує, коментує, інтерпретує) почуте та/або прочитане повідомлення; поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/ медіатекстів).</p>	<p>змісту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту («Світ після ядерної війни» (схема, постер, плакат та ін.).</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> робота над візуалізацією «Світ проти війни» (схема, постер, плакат та ін.).</p>
61	1	<p>Рей-Дуглас Бредбері. «Усмішка». Образ Тома, його розвиток під впливом подій, мимовільним учасником яких він стає.</p>	<p>ТЛ Художня деталь. Поглиблення понять: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання).</p> <p>ЛК Картина «Мона Ліза» Л. да Вінчі. Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.).</p> <p>УС Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей.</p> <p>МТ Медіапрогнозування майбутнього.</p>	<p>Розуміє зміст оповідання «Усмішка», знає головних героїв, сюжет; знаходить у почутому/прочитаному художньому тексті/медіатексті відповіді на поставлені запитання; характеризує систему образів твору, виокремлює позитивних і негативних героїв, виокремлює й характеризує образ Тома як позитивного героя, який змінюється під впливом подій, мимовільним учасником яких він стає, і виявляє протест проти невігластва і глупства; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; розуміє зміст поняття художня деталь, знаходить її у тексті твору й коментує, відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого/ прочитаного; проєктує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті. використовує вербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками.</p>	<p>Переказ змісту прочитаного/почутого тексту/медіатексту оповідання «Усмішка» у різний спосіб відповідно до завдання; відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; проєкція власного або відомого життєвого досвіду на проблеми, порушені в оповіданні; інтерпретація вчинків та слів літературних персонажів, характеристика емоційного стану та вчинків літературних персонажів, відтворення окремих художніх засобів оповідання в процесі переказу, творчий перифраз реплік персонажів, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту і власним життєвим досвідом, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до персонажів та подій, добирання доречних засобів мовної виразності, виокремлення в прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі.</p> <p><i>Варіант домашнього завдання:</i> створення простого плану цілого/ частини прочитаного художнього тексту.</p>
62	1	<p>Рей-Дуглас Бредбері. «Усмішка». Значення образу Джоконди для розкриття авторського задуму. Ідея особистої відповідальності у творі. Віра автора в силу мистецтва, яке здатне врятувати душу людини та світ.</p>	<p>Т) Художня деталь. Поглиблення понять: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання).</p> <p>ЛК Картина «Мона Ліза» Л. да Вінчі. Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.).</p> <p>УС Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей.</p> <p>МТ Медіапрогнозування майбутнього.</p>	<p>Знає значення термінів художня деталь, тема, ідея, літературного твору, вміє визначати їх у тексті оповідання «Усмішка»; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів оповідання, що розкривають зміст почутого повідомлення, характеризує моральні цінності, що утверджуються у творі, формулює проблематику художнього тексту/медіатексту; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; розуміє значення образу Джоконди для розкриття авторського задуму – віри в силу мистецтва, яке здатне врятувати душу людини та світ; проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними в оповіданні «Усмішка», і власним життєвим досвідом; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.</p>	<p>Переказ змісту прочитаного/почутого тексту/медіатексту оповідання «Усмішка» у різний спосіб відповідно до завдання, інтерпретація вчинків та дій персонажів, характеристика їхнього емоційного стану, творче використання мовних засобів із запропонованих варіантів та обґрунтування зробленого вибору; проєкція власного або відомого життєвого досвіду на проблеми, порушені в художньому тексті/медіатексті.</p>

63	1	<p>Роберт Шеклі (1928–2005). «Запах думок». Фантастичний світ оповідання.</p>	<p><i>ТЛ</i> Художня деталь. <i>Поглиблення</i> поняття: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання). <i>ЛК</i> Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.). <i>УС</i> Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей. <i>МТ</i> Медіапрогнозування майбутнього.</p>	<p>Знає цікаві факти з життя і творчості Роберта Шеклі, уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості художніх текстів/медіатекстів; читає виразно й усвідомлено текст оповідання «Запах думок»; знає особливості оповідання як жанру, зокрема фантастичного та науково-фантастичного; розуміє художній текст/медіатекст, виокремлює в ньому мікротеми; розрізняє відому і нову для себе інформацію; акцентує на важливих художніх деталях, учиться розуміти їхній сенс, визначати ключові слова та фрази; відрізняє фантастичне від реального; відповідає на запитання за змістом, відтворює усно (творчо переказує, коментує, інтерпретує) почуте та/або прочитане повідомлення; поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів/медіатекстів).</p>	<p>Різні види читання (уголос, «ланцюжком», виразне, в особах, вибірково), формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту незнайомих/ незрозумілих слів, деталей; визначення головної інформації у прочитаному/почутому тексті/медіатексті, переказ змісту прочитаного/почутого художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/ медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті подій, ситуацій, явищ тощо; характеристика образу героя/героїв твору (риси характеру), добирання доречних засобів мовної виразності. <i>Варіант домашнього завдання:</i> створення власного письмового висловлення (кілька речень) про ставлення до вчинків персонажа (персонажів) оповідання «Запах думок» з дотриманням норм сучасної української мови.</p>
64	1	<p>Роберт Шеклі. «Запах думок». Духовне й фізичне випробування головного героя (Кліві).</p>	<p><i>ТЛ</i> Художня деталь. <i>Поглиблення</i> поняття: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання). <i>ЛК</i> Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.). <i>УС</i> Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей. <i>МТ</i> Медіапрогнозування майбутнього.</p>	<p>Розуміє зміст оповідання «Запах думок», знає літературних персонажів, сюжет; знаходить у почутому/ прочитаному художньому тексті/ медіатексті відповіді на поставлені запитання; характеризує систему образів твору, характеризує образ Кліві як героя, який із честю долає духовні й фізичні випробування та доводить важливість сили людського духу й розуму; характеризує емоційний стан Кліві, його поведінку і вчинки, виявляючи толерантність; розуміє зміст поняття художня деталь, знаходить її у тексті твору й коментує, відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання й дії персонажів у оповіданні, що розкривають зміст почутого/ прочитаного; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в художньому тексті/медіатексті. використовує вербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками.</p>	<p>Переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту; визначення головної інформації у прочитаному/почутому тексті/ медіатексті, формулювання теми та основної думки художнього тексту/медіатексту, проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо. <i>Варіант домашнього завдання:</i> візуалізація вражень від прочитаного оповідання «Запах думок» (малюнок або постер).</p>
65	1	<p>Роберт Шеклі. «Запах думок». Уславлення могутності розуму та інтуїції людини, її здатності не схилитися в екстремальних ситуаціях.</p>	<p><i>ТЛ</i> Художня деталь. <i>Поглиблення</i> поняття: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання).</p>	<p>Знає значення термінів художня деталь, тема, ідея літературного твору, вміє визначати їх у тексті оповідання «Запах думок»; відтворює основні думки й факти, окремі вчинки головного героя оповідання Кліві, що розкривають зміст почутого повідомлення, характеризує моральні цінності, що утверджуються у творі, а саме:</p>	<p>Різні види читання (уголос, виразне, коментоване, вибірково); переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/ медіатексту; проекція власного або відомого життєвого досвіду на проблеми,</p>

		Читання мовчки уривка з тексту оповідання Р. Шеклі «Запах думок»	ЛК Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.). УС Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей. МТ Медіапрогнозування майбутнього.	сила духу, здатність не схилитися в екстремальних ситуаціях, могутність людського розуму та інтуїції як запорука перемоги в екстремальній ситуації; формулює проблематику художнього тексту/медіатексту; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ; проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними в оповіданні «Запах думок», і власним життєвим досвідом; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів.	порушені в художньому тексті/медіатексті; характеристика емоційного стану та вчинків літературних персонажів, усний стислий переказ частини прочитаної казки. Варіант домашнього завдання: візуалізація вражень від почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (асоціативний куц «Кліві – переможець»).
66	1	Розвиток мовлення (письмово). Твір на одну із тем (за вибором): «Сила мистецтва» (за оповіданням «Усмішка» Р.-Д. Бредбері), «Сила людського розуму – рушій поступу людства» (за оповіданням «Запах думок» Р. Шеклі) та ін.	ТЛ Художня деталь. Поглиблення понять: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання).	Наслідують окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів/ медіатекстів) у процесі створення власного фантастичного тексту на тему майбутнього.	Створення письмового тексту з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду; знаходження і виправлення недоліків та помилок у власному висловленні, аналіз змісту написаного, коригування тексту на основі проведеного аналізу.
67	1	Діагностування прогресу набуття учнями знань і компетентностей за темами «Барви світової поезії», «Замислюємося про майбутнє», (різновіснє завдання)	Зміст та ідейно-художні особливості прочитаних творів. ТЛ Хайку, епітет, метафора. Поглиблення поняття: вірш. Художня деталь. Поглиблення понять: тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання). ЛК Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах. Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва (живопис, кіно, музика та ін.).	Виявляє прогрес набуття знань і компетентностей із зазначеної теми (письмово).	Завдання різних типів і рівнів (самостійно).
68 - 69	2	Урок додаткового читання Астрід Ліндгрєн «Брати Лев'яче серце» (або інший твір за вибором учителя з рекомендаційного списку літератури для додаткового читання).	ТЛ Портрет, проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя). ЛК Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. МТ Фільмографія: «Брати Лев'яче Серце» (режисер О. Гелльбом, Швеція, 1977) та ін.	Переказує (стисло) зміст художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, аналізує сюжет, формулює тему та основну думку художнього тексту/ медіатексту, характеризує героя/героїв; проводить паралелі між образами та ситуаціями і власним життєвим досвідом; висловлює в усній/письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, а також своє ставлення до зображених персонажів.	Переказ змісту художнього тексту/ медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання, характеристика головних героїв, важливих подій, визначення теми та провідної думки твору, проблематики твору, перефразування реплік у діалогах персонажів; інтерпретація персонажів у діалогічному мовленні згідно з ustalеними нормами сучасної української мови.

ПІДСУМКИ (1 година)

70	1	<p>Види художніх образів у прочитаних художніх текстах/медіатекстах. Актуальна проблематика класичних і сучасних творів. Міфологічні образи і сюжети, їх утілення в різних видах мистецтва. Фантастика та її роль у художній літературі. Моральні якості літературних героїв та героїнь у життєвих випробуваннях. Засоби художньої виразності у поетичних і прозових творах. Сучасні ресурси зарубіжної літератури для учнів (друковані, цифрові).</p>	<p>ТЛ Художня деталь. <i>Портрет, проблема і проблематика літературного твору. Поглиблення понять: герой художнього твору (вплив обставин на формування характеру і вчинки, внутрішній світ героя), тема, ідея, оповідання (фантастичне, науково-фантастичне оповідання).</i></p> <p>ЛЖ Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва.</p> <p>МТ Фільмографія: екранізації, анімації та постановки прочитаних творів.</p>	<p>Обирає самостійно або за допомогою інших осіб художні тексти/ медіатексти для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір; оформлює власне висловлення (відгук про улюблений твір), враховуючи основні засади академічної доброчесності; висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо власної читацької діяльності; порівнює тексти щодо наявності в них порушених проблем і тем, вивів художніх образів, мовних засобів; характеризує моральні якості літературних героїв та героїнь у життєвих випробуваннях; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи власний вибір; наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, доречні цитати з тексту для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування; використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування.</p>	<p>Стислий переказ змісту художнього тексту/медіатексту в різний спосіб відповідно до завдання; визначення головної інформації у прочитаному/почутому тексті/ медіатексті, формулювання теми та основної думки художнього тексту/медіатексту, проведення паралелей між образами, ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті, і власним життєвим досвідом; висловлення в усній формі власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним/почутим художнім текстом/медіатекстом, свого ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту; візуалізація вражень від прочитаного художнього тексту/медіатексту (проект).</p>
----	---	--	--	---	---